

17 червня - Всесвітній день боротьби з опустелюванням та посухою

У зв'язку з річницею з дня прийняття Конвенції Організації Об'єднаних Націй по боротьбі з опустелюванням (далі - КБО), 17 червня 1995 року Генеральна Асамблея проголосила «Всесвітнім днем боротьби з опустелюванням і посухою». Відтоді щорічно 17 червня в світі відзначається Всесвітній день боротьби з опустелюванням і посухою.

Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухою покликаний звернути увагу людей на необхідність міжнародного співробітництва для ефективного боротьби з опустелюванням і засухою в природі. Цей процес змушує бити тривогу багатьох вчених, оскільки він загрожує навколишньому середовищу нашої планети. Цього року він проходить під гаслом: «Землі належать майбутньому! Дозволь клімату підтвердити це!».

Для України проблема є дуже актуальною і проявляється переважно в областях степової зони. Причинами опустелювання «по-українськи» є надзвичайно високий рівень розораності і деградація полів захисних лісосмуг.

Землі країни зазнають суттєвого впливу деградаційних процесів, серед яких найбільш масштабними є ерозія (близько 57,5% земель країни), забруднення (біля 20% земель країни), підтоплення територій (близько 12% земель країни). Щорічно фіксується біля 23 тис. одиниць сувів.

Високий рівень розорюваності ґрунтів, в тому числі на схилах, значне розширення посівів пропасних культур та практично повне припинення виконання комплексу робіт по захисту ґрунтів, порушення системи обробітку ґрунту приводить до погіршення стану земель.

В результаті використання важкої техніки відбувається ущільнення ґрунту, розвиваються ерозійні процеси, надмірне використання добрив призводить до засолення ґрунтів, разом з тим з року в рік родючість зменшується, однією з причин чого є виніс з плівродючого шару ґрунту. На даний час великий відсоток земель являються розораними і знаходяться в постійній експлуатації.

Україна приєдналася до КБО згідно із Законом від 4 липня 2002 року №61-IV, отримавши додаткову можливість для використання світового досвіду і міжнародних ресурсів у відповідній сфері та взявши на себе зобов'язання щодо впровадження цієї Конвенції. Крім того, у 2011 році Урядом було схвалено Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища України на 2011 - 2015 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 577-р).

Слід зазначити, що чинне законодавство покладає низку обов'язків на землевласників та землекористувачів. Відповідно до статей 13 та 41 Конституції України власність на землю не повинна використовуватися на шкоду людині і суспільству.

Завдання охорони земель є забезпечення збереження та відтворення земельних ресурсів, екологічної цінності природних і набутих якостей земель.

Основна продуктивна властивість землі – її родючість, яка забезпечується наявністю ґрунтового покриву. Ґрунти є об'єктом особливої охорони, тому на власників земельних ділянок та землекористувачів покладається обов'язок підвищувати родючість ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі. Так, комплекс заходів, спрямованих на охорону та відтворення ґрунтів, визначений статтями 165-172 Земельного кодексу України, Законами «Про охорону земель», «Про державний контроль за використанням та охороною земель», «Про пестициди та агрохімікати», іншими нормативно-правовими актами.

Виконуючи цей обов'язок, власники земельних ділянок та землекористувачі можуть підвищувати родючість ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі шляхом застосування екологічно безпечних технологій обробітку і техніки, здійснення заходів з рекультивациі, консервації або меліорації земельних ділянок. На сьогодні, кількість землевласників та землекористувачів в Україні перевищує 25 млн. осіб.

Тому розв'язання проблем деградації земель та опустелювання можливе лише за умови поєднання зусиль органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, наукових установ та експертів,

неурядових організацій з тими, хто безпосередньо господарює на землі.